

JAK ZAHÁJIT A PROVOZOVAT PRAXI SHIATSU

Provozování praxe shiatsu není v České republice v současné době právním řádem upraveno.

Pokud chce shiatsu terapeut soustavně poskytovat svým klientům služby, platí pro něj obecná pravidla pro provozování živnosti a vztahuje se na něj veřejnoprávní úprava živnostenského podnikání. Stejně jako u léčebných masáží poskytovaných podle zdravotnického práva platí i u poskytování shiatsu příkaz řádného odborníka podle občanského zákoníku a ve vztahu terapeut – klient nastupuje smluvní závazek péče o zdraví.

Byť „poskytovatel shiatsu“ patří mezi povolání podle Evropské klasifikace dovedností, kvalifikací a povolání spravované Evropskou komisí a dokonce v letech 2017-2018 i v ČR byly obory terapeuta tradiční čínské medicíny zařazeny do oborů zdravotních služeb, v současnosti není poskytování shiatsu žádným způsobem veřejným právem regulováno.

Poskytování shiatsu **nespadá** do náplně vázané živnosti „*sportovní, rekondiční a regenerační masáže*“ (posuďte sami, taková masáž smí být prováděna pouze na zdravých jedincích a nesmí navodit léčebný proces, viz. definice v příloze č. 2 nařízení vlády č. 78/2008 Sb.).

Profese terapeuta shiatsu tak v současné době spadá mezi **ohlašovací volné živnosti**, s předmětem podnikání: **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona**, obor činnosti č. **82: Výroba, obchod a služby jinde nezařazené**.

Pro zahájení a provozování živnosti je třeba živnostenské oprávnění získané na základě tzv. ohlášení.

Mezi všeobecné podmínky provozování živnosti patří plná svéprávnost, bezúhonnost a absence určitých případů insolvence či úpadku.

Zvláštní podmínky provozování živnosti – tedy odborná nebo jiná způsobilost nejsou právními předpisy vyžadovány.

Ohlásit živnost volnou je možné u jakéhokoliv živnostenského úřadu, osobně, poštou nebo elektronicky. Kohlášení je nutné vyplnit tzv. Jednotný registrační formulář. Vedle vyplněného formuláře je potřeba dále souhlas s umístěním sídla, pokud se liší od trvalého bydliště. Správní poplatek za ohlášení živnosti činí 1.000,-Kč. Výpis z trestního rejstříku si živnostenský úřad obstará sám. Pokud jsou splněny podmínky pro ohlášení, živnostenský úřadu provede do 5 pracovních dnů od doručení ohlášení zápis do živnostenského rejstříku a vydá výpis.

Prostřednictvím Jednotného registračního formuláře je zároveň možné současně splnit zbývající povinnosti při zahájení podnikání, a to se přihlásit na příslušné úřady, tedy provést registraci k dani z příjmu u finančního úřadu, oznámení zdravotní pojišťovně a České správě

sociálního zabezpečení. Z příjmu se odvádí sociální a zdravotní pojištění ve výši, která se odvíjí rozsahu činnosti. Samostatnou výdělečnou činnost na základě živnostenského oprávnění lze provádět i při zaměstnání. V takovém případě se do určitého limitu neplatí sociální pojištění z vedlejší samostatné činnosti.

Pro komunikaci s úřady se vyplatí mít zřízenou datovou schránku fyzické osoby.

Živnostník je dále povinen vést řádně účetnictví a do konce března podat daňové přiznání za uplynulý rok.

S ohledem na absenci jakékoliv úpravy nejsou ani stanoveny podmínky na **prostor**, v němž je shiatsu poskytováno (na rozdíl např. od provozovny masážních služeb, která má nastaveny přísné parametry), měl by však splňovat obecné hygienické a bezpečnostní podmínky a ctít pravidla oboru.

Praktik shiatsu, který přichází do kontaktu s tělem klienta, by měl mít při provozu své činnosti zdravotní průkaz podle zákona o ochraně veřejného zdraví, který vydává praktický lékař.

Shiatsu není hrazeno z veřejného zdravotního pojištění, neboť se nejedná slovy zákona o zdravotní služby.

Pro výkon činnosti praktika shiatsu je dán všeobecný zákonný **příkaz péče řádného odborníka**, požadavek poskytování péče s náležitou odbornou úrovní, tj. **znalost a pečlivost podle pravidel svého oboru**. Terapeut a klient spolu uzavírají neformální **smlouvu o péči o zdraví**, kdy závazek terapeuta zahrnuje odbornou správnost postupu. Terapeut neodpovídá za výsledek své služby, ale za to, že postupoval náležitě odpovědně a s řádnou odbornou péčí ve snaze o dosažení výsledku. Se vztahem vyplývajícím z péče o zdraví se pak pojí i poučovací povinnost vůči klientovi o průběhu a možných následcích a povinnost terapeuta vést záznamy o péči.

V souladu s postupem *lege artis*, kterým je praktik shiatsu vázán, je předpokladem provozování praxe předchozí získání kvalifikace v profesionálním výcviku splňujícím požadavky stanovené pro praktiky Evropskou federací shiatsu.

V průběhu let se opakovaně objevují poptávky veřejnosti o detailnější zakotvení tzv. služeb alternativní medicíny a služeb léčitelských jako nelékařských povolání, nicméně letitá nečinnost zákonodárce má i svá pozitiva. Např. v podobě pouze všeobecných podmínek pro provoz terapie shiatsu, která je postavena na osobní odpovědnosti každého.

Praha, 12.12.2022

JUDr. Elena Kotorová, MBA